

PERSBERICHT

18 septembre 2014

Verslag aan het Waals Parlement

Het beheer van de inventarissen bij de Waalse Overheidsdienst

Het Rekenhof heeft het beheer van de inventarissen van de roerende en onroerende goederen bij de Waalse Overheidsdienst geauditeerd, om na te gaan of die dienst over de nodige gegevens beschikt om te voldoen aan de verplichtingen van de nieuwe overheidsboekhouding. Daarnaast heeft het Rekenhof de procedures voor de bescherming van de betrokken activa geëvalueerd en diverse processen in verband met het roerend en onroerend beheer geanalyseerd.

Het Waals Gewest beschikt vooralsnog niet over een exhaustieve, actuele, gecentraliseerde en betrouwbare inventaris van zijn roerende en onroerende goederen. De gegevens die nodig zijn om de aanvangsbalans te kunnen opstellen in het raam van de nieuwe overheidsboekhouding, zijn dus nog niet voorhanden.

Opdat die balans een getrouw beeld zou geven van het vermogen van de diensten van de Waalse regering, moeten de vaste activa er correct in opgelijst en gewaardeerd zijn. De fysieke en boekhoudkundige inventarissen van de roerende en onroerende goederen zijn daarbij onontbeerlijke instrumenten.

Huidige boekhouding

De balans en de rekening van vermogenswijzigingen die in de actuele algemene rekening zijn opgenomen, bieden geen pertinente grondslag voor de opmaak van een aanvangsbalans die strookt met de vereisten van het nieuwe boekhoudrecht. Enerzijds is er geen garantie dat de vermogensuitgaven thans correct worden aangerekend omdat er geen welomschreven definitie is van het concept “vermogensgoed”. Anderzijds is het zo dat de boekhouddiensten die eventuele foutieve budgettaire aanrekeningen moeten opsporen, niet systematisch controles uitvoeren vóór de betaling.

Bovendien is het vooralsnog niet mogelijk een aansluiting te realiseren tussen de boekhoudkundige inventaris en de partiële fysieke inventarissen.

Tot slot wordt de depreciatie van de waarde van de goederen niet correct in rekening gebracht: goederen worden eenmalig afgeschreven in het jaar van aankoop en declasseringen worden niet exhaustief geregistreerd.

Begin 2014 werd bijkomend personeel in dienst genomen en dus heeft de administratie zich ertoe verbonden de procedés en methodes te herzien om het foutenpercentage bij de registraties terug te dringen en de wetgeving strikter in acht te nemen.

Kwaliteit van de inventarissen

Diverse diensten stellen partiële inventarissen op, maar die worden nauwelijks geactualiseerd en vertonen grote verschillen als het gaat over de inhoud van de beschikbare informatie. De exhaustiviteit en de betrouwbaarheid van de informatie in de inventarissen is dus niet gegarandeerd. De variabele kwaliteit van de onderzochte inventarissen valt te verklaren door het feit dat er geen actuele inventariseringsprocedure is die voor alle activa geldt.

Er zijn een paar specifieke applicaties voor inventarisbeheer voorhanden en die beschikken over een module voor het beheer van de toegangen, maar de meeste partiële inventarissen worden opgesteld door middel van rekenbladen of tekstverwerkingssoftware, wat bijgevolg slechts weinig garanties biedt in termen van beveiliging van de gegevens die erin zijn opgeslagen.

Bescherming van de activa

Dat er geen systematische inventarisering gebeurt, is een groot risico voor het veiligstellen van de activa. De manier waarop thans de goederen worden geïnventariseerd die nuttig zijn voor de werking van de administratie, beantwoorden nauwelijks aan de verwachte vereisten inzake interne controle: er wordt zelden gecontroleerd of de roerende goederen wel degelijk aanwezig zijn op de plaatsen waar ze zich volgens de inventaris zouden moeten bevinden, waardoor er een groot risico is op misbruik, verlies of diefstal. Het gebrek aan een gedegen opvolging van de declasseringen brengt de bescherming van de goederen in kwestie nog meer in het gedrang.

Impact in termen van roerend en onroerend beheer

Het optimale beheer van het gewestelijk vermogen is niet verzekerd. Het bijhouden van een nauwkeurige inventaris is de meest doeltreffende manier om op elk moment te beschikken over gegevens met betrekking tot het vermogen waarvoor een entiteit de verantwoordelijkheid draagt en die nodig zijn voor een goed beheer.

De vastgestelde tekortkomingen op het vlak van de betaling van de onroerende voorheffing, het risico op gedeelde ontvangsten inzake huurgelden en heffingen in het domein van de waterwegen en het risico dat vermogensgoederen overmatig, onvoldoende of niet verzekerd zijn, tonen aan hoe belangrijk is het over een betrouwbare en volledige inventaris te beschikken.

Om de risico's op misbruik van tankkaarten in te dijken, zou de Waalse Overheidsdienst moeten nagaan of er een gemeenschappelijk instrument kan worden gebruikt om het verbruik van het wagenpark op te volgen en waarin de door de leverancier meegeedeelde verbruiksgegevens automatisch zouden worden opgeslagen. De volledigheid van de inventarisgegevens over de voertuigen zou gevalideerd moeten worden door de gegevens te toetsen aan de informatie in de twee applicaties voor het beheer van het wagenpark.

Wat de gebouwen betreft, zou de directie van het onroerend beheer voort moeten werken aan een beter beheer van de archiefstukken. Die moeten de authentieke eigendomsaktes of overdrachtsbesluiten bevatten, want die vermelden gegevens die essentieel zijn voor de opmaak van één enkele, exhaustieve, gevaloriseerde, centrale en betrouwbare inventaris van de onroerende goederen.

Inventarisering ingezet

De administratie is zich er wel van bewust dat ze in het raam van de implementatie van de nieuwe overheidsboekhouding een gevaloriseerde en exhaustieve inventaris zal moeten opstellen van het gewestelijk vermogen. Ze heeft dan ook niet gewacht tot alle wetteksten ter omkadering van de nieuwe boekhouding goedgekeurd zijn en is alvast gestart met een project om het gewestelijk vermogen te inventariseren. In 2012 heeft de Waalse Overheidsdienst een project met de naam COMPA nieuw leven ingeblazen. Dat project was in 2004 gelanceerd door het vroegere ministerie van uitrusting en vervoer, maar werd zes jaar later opgegeven. Het project had tot doel een gecentraliseerde inventaris te maken, vertrekkende van de actuele databases die door de diverse diensten van de Waalse Overheidsdienst worden beheerd. Het Rekenhof is evenwel van oordeel dat de heropstart van dat project niet alle tekortkomingen zal kunnen wegwerken die voortvloeien uit de bedenkelijke kwaliteit van de gegevens in de bestaande inventarissen.

Het Rekenhof formuleert een reeks aanbevelingen om komaf te maken met de vastgestelde tekortkomingen. De aanbevelingen stellen onder meer dat er welomschreven procedures moeten komen voor de inventarisering en declassering van roerende goederen, door voor alle diensten een gemeenschappelijk inventariseringinstrument te ontwikkelen. Bovendien moet dat project in goede banen worden geleid door het strategisch comité van de Waalse Overheidsdienst, zodat alle directoraten-generaal erbij worden betrokken. Het Rekenhof pleit er ook voor de doelstelling die de opmaak van een gevaloriseerde inventaris van het Waals vermogen beoogt, te integreren in de globale uitbouw van het nieuwe boekhoudsysteem. Tot slot benadrukt het Rekenhof hoe belangrijk het is regels op te stellen voor waarderingen in de inventaris en voor de vorming en aanpassing van afschrijvingen, overeenkomstig de bepalingen van het boekhoudplan.

Reactie van de ministers

De minister van Begroting benadrukt dat hij de bevoegde diensten van de administratie heeft geïnstrueerd de nodige maatregelen te nemen om zo goed mogelijk tegemoet te komen aan alle opmerkingen en aanbevelingen die het Rekenhof formuleerde over de kwaliteit van de balans.

In verband met de IT-ontwikkeling preciseert de minister-president dat hij de informaticadiensten zal opdragen een adequaat en noodzakelijk monitoringsysteem uit te bouwen.

De minister bevoegd voor het roerend en onroerend beheer verbindt zich ertoe om samen met de administratie de aanbevelingen van het Rekenhof te implementeren die betrekking hebben op zijn bevoegdheidsdomein.

De minister bevoegd voor openbare werken, tot slot, verklaart dat hij de betrokken directoraten-generaal de opdracht heeft gegeven hun operationele databases verder te ontwikkelen en aan te vullen met de elementen die nodig zijn om er echte instrumenten voor de inventarisatie en waardering van het vermogen van te maken.

Informatie voor de pers

Het Rekenhof controleert de openbare financiën van de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. Het draagt bij tot de verbetering van het overheidsbeheer door nuttige en betrouwbare informatie die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek, toe te zenden aan de parlementaire vergaderingen, aan de beheerders en aan de gecontroleerde diensten. Als collaterale instelling van het parlement werkt het Rekenhof onafhankelijk ten opzichte van de overheden die het controleert.

Het verslag over het beheer van de inventarissen bij de Waalse Overheidsdienst (in het Frans), de synthese (F+N) en dit persbericht (F+N) zijn terug te vinden op de website van het Rekenhof: www.rekenhof.be.